

ОБЩИНА ТРЪН

2460 гр. Трън, пл. "Вл.Тричков" 1, тел. 07731 / 9616 факс 077787315
obshtina_tran@mail.bg, www.tran.bg

Изх.№ МО-УС-4
29.06 / 2017г.

ДО Г-ЖА ВАНЯ ДЕНЕВА
УПРАВИТЕЛ НА ЕВРОМАКС СЪРВИСИЗ ЕООД

ДО Г-Н ПЛАМЕН АНГЕЛОВ
ДИРЕКТОР НА РИОСВ-ПЕРНИК

СТАНОВИЩЕ

От Община Трън, гр.Трън , пл."Владо Тричков"№1

Относно: Преработено задание за обхват и съдържание на доклад за ОВОС на инвестиционно предложение „Добив и преработка на подземни богатства по чл.2, ал.1 от ЗПБ – метални полезни изкопаеми – златно-сребърни руди от находище „Трън“, участък „Трън Юг“, община Трън, област Перник“ от месец май 2017 г.

Уважаема г-жо Денева,
Уважаеми г-н Ангелов,

Запознахме се с Преработено задание за обхват и съдържание на доклад за ОВОС на инвестиционно предложение „Добив и преработка на подземни богатства по чл.2, ал.1 от ЗПБ – метални полезни изкопаеми – златно-сребърни руди от находище „Трън“, участък „Трън Юг“, община Трън, област Перник“ от месец май 2017 г., внесено в община Трън с вх.№70 00-27/31.05.2017г.

Във връзка с предстоящото одобряване на заданието за обхват и съдържание на ДОВОС на горепосоченото инвестиционно предложение, настояваме при определяне на обхвата и съдържанието на ДОВОС да бъдат взети предвид съображенията и исканията ни, изложени по-долу.

- I. След внимателен преглед на документацията по преработеното задание, предишния проект, както и документи получени от МЕ чрез достъп до информация считаме, че на настоящият етап следва текущата процедура по ОВОС да бъде прекратена, защото:
 - Инвеститорът представя ново инвестиционно предложение със значително променени параметри спрямо предишното и е предоставена информация за уранова минерализация в находището която не присъстваше във предишното

- В настоящото преработено задание представената информация за съдържанието на уран в находището противоречи на по-ранни геоложки и минероложки проучвания на територията на участък „Трън Юг”
- Резултатът от Референдум проведен на 11.06.2017 е категорично против община Трън да одобрява устройствени планове, определящи територии за добив и преработка на метални полезни изкопаеми. Следователно съществува нормативна пречка за осъществяване на инвестиционното предложение и съгласно чл.19, ал.2, т.3 от НУРИОВОС производството следва да бъде прекратено. Моля Ви също така да вземете предвид и заявление вх.№ 2600-8/15.06.2017 г. от Възложителя до община Трън (прилагаме заявлението).

II. Преди започването на нова процедура по ОВОС за новото инвестиционно предложение е необходимо да бъдат детайлно изяснени следните въпроси:

Наличието на урановата минерализация и съдържанието на уран в находището.

Според данните предоставени в преработеното задание при 192 проби от сондажни ядки в находище Трън Юг са установени средно съдържание на уран се изчислява приблизително на 0,0018% (макс. 0,0077%) при естествен местен геохимичен фон за уран от 0,0017% (стр.42).

Докато в два независими доклада предоставени официално от Министерство на енергетиката с протокол от 12.08.2016 г. в отговор на Заявление за достъп до информация до МЕ с вх. Номер Е-94-Р-29 от 11.08.2016 г. на членове на Сдружение Трън – „Отчет за резултатите от извършените геологопроучвателни работи в района южно от гр. Трън и мина „Злата” на Стопанско обединение „Редки метали” от 1988 г. с директор на колектива ст.н.с. кгмн. инж. И. Божков за рудопроявление „Злата”- Главна жила и Доклад за изпълнението на геоложка задача: „Обобщен отчет за резултатите от проведените геолого-проучвателни работи на находище „Злата” на ЕТД „Злата” ООД от 1993 г. с ръководител геол. Р. Ефтимов са установени следните данни:

„През 1987 г. в резултат на анализа на геолого-геофизичните материали от по-рано проведените ревизионни и оценъчни работи в находище „Злата” е установено, че в пределите на „Главна жила” се набелязват осем урановорудни тела на дълбочина 120 до 150 м. от повърхността. Дължината на рудните тела е 15-55 м., дебелината е от 0,65 до 2,0 м., съдържанието на уран 0,033% до 0,133%. Отбелязани са две рудни тела с дебелина 0,1 до 1,0 м. със съдържание на уран 1,61% и 0,656%.”

„Получените положителни резултати от надземните геологопроучвателни работи и от развитието на урановата минерализация в дълбочина по тектонската зона на „Главна жила” ни дава основание да изчислим прогнозни ресурси в категория Р₂ за уран (102 т. метал) и прогнозни ресурси в категория Р₁ за злато (1500 кг.) и сребро (5000 кг.)”

„Значими в рудоносно /златно-полиметално и ураноносно/ отношение са тектонските възли на пресичане на основни нарушения /у-к Ерул/ и тектонските зони на разуплътняване /у-к Бели брег/ в който по разломните нарушения се наблюдава наслагване на няколко разнорудни хидротермални процеса. Установени са рудни и промишлени съдържания на злато, сребро, уран и др. елементи.”

Значителната разлика между установеното от СО „Редки метали“ през 1988 г. и екипът на „Евромакс сървисиз“ ЕООД поражда съмнения за манипулиране на данните или недобросъвестно изпълнение на задълженията от геоложкия екип.

Наличието на уран се потвърждава и от протоколите на ЕТД „Диал“ ООД от радиометрични измервания в участък „Ямка“ през 1994-1997 г. където се посочва, че *„Радиохимичния анализ на водите взети от района на у-к „Ямките“ по показатели е близко до нормите, но могат да се отделят като замърсени (с повишено съдържание на уран) дренажната вода от иц. 92 и дренажната вода от стара главна цолна.“*

Предоставения от инвеститорът в Приложение 2 протокол НБ-37 от 27.10.2011 г. на Специализираната експертна комисия за разглеждане на геоложкия доклад на „Евромакс сървисиз“ ЕООД е приела информацията безкритично и не е обърнала внимание на несъответствието между липсата на данни за уран в доклада на инвеститорът, наличните в собствената им институция други доклади за същото находище, както и рекултивацията на мина Злата по Постановление на МС № 56 от 1994 г. за закриване на уранодобива.

Някой от тези документи са споменати в преработеното задание, но са интерпретирани грешно или подвеждащо като *„Резултатите показват ниски стойности на уран, които нямат промишлена стойност за добив на уран.“* (стр.53) както е видимо от изложените по-горе цитати.

На стр. 54 е споменато радиометрично изследване извършено от колектив на МГУ „Инженеринг“ през 2014 г., което не можем да коментираме след като не е налично като приложение към преработеното задание, и съответно, невъзможно за оценяване от заинтересованата общественост.

Изказаното твърдение *„Извършените предварителни анализи оценяват риска от радиационно замърсяване като незначителен – наличието на уран в рудата и в хвоста е без потенциал на замърсяване.“* (стр. 54) обаче можем да оценим като недоказано и подвеждащо. Следствие от цитираните по-горе резултати от две независими проучвания на различни колективи от автори и протоколи от измервания на оттичащите се води на мина „Злата“ налични в МЕ се налагат следните изводи:

1. Най-малко в главната жила на находище „Злата“ е установено наличието на уранова минерализация;
2. Урановата минерализация е свързана с главната жила на златоносното тяло чрез първично и хипергенно проявление вкл. по пукнатини и разломи пресичащи основното рудно тяло;
3. Изводът и в двата доклада категорично обявява мина „Злата“ като обект с ураново орудяване и перспективна за по-нататъшно проучване за уран;
4. Наличието на урановата минерализация и добивът на злато от мина „Злата“ доказано е довел до замърсяване с уран и радий на дренажните води на мината.
5. Наличието на ураново замърсяване на дренажните води и прилежащи територии е довело до определянето на мина „Злата“ като обект по Постановление на МС № 56 от 1994 г. за закриване на уранодобива и държавата инвестира значителна сума за рекултивацията на рудника което довежда до постепенно спадане на замърсяването и по-късно достига ПДК.

Следствие от горепосоченото настояваме МЕ да извърши одит на геоложките доклади на „Евромакс сървисиз“ ЕООД, СО „Редки метали“ и ЕТД „Злата“ ООД. Проверката трябва да установи също защо са избрани именно споменатите 192 проби от сондажни ямки, подбор на нови проби и анализирането им в лицензирана лаборатория.

Надеждното и независимо изясняване на въпросите за урановата минерализация в находище Трън Юг е задължителна предпоставка за започването на нова процедура по ОВОС тъй като, в зависимост от резултатите, може да промени производствената схема на инвестиционното предложение и съответно данните в заявлението за търговско откритие на инвеститора.

Изясняване на въпроси свързани с отпадъка от минната и преработвателната дейност депониран в хвостохранилището и неговата класификация.

На стр. 43 авторите на преработеното задание са записали следното: „Отпадъците които ще се депонират в хвостохранилището, се определят като неопасни неинертни отпадъци, съгласно Приложение 1 към Наредба 2 от 2014 г. (ДВ бр.66 от 2014 г.) и Приложение 3 от Наредбата за управление на минни отпадъци (ДВ бр.5 от 19.01.2016 г.) и чл. 15, т. 5 от същата Наредба“ след което е приложена Табл. 15 за химичния състав на хвостовия отпадък където се вижда, че се очакват арсен (0,0006%) и уран (0,0001%).

След като в момента такъв отпадък не съществува считаме, че отпадъците които ще се депонират в хвостохранилището не са „определени“ тъй като определението т.е. класификацията се осъществява чрез процедура по изпитване на съществуващия отпадък отразена в Работен лист за класификация на отпадъците по реда на Наредба 2 от 2014. В настоящото преработено издание не е приложен протокол от измерването на химичния състав от акредитирана лаборатория, нито е приложена формула по която са извършени остойностявания на активността на съставките. Считаме, че представената информация за химичния състав на отпадъка и неговото определяне е на основата на очаквани, но не и реални стойности и компоненти.

Същевременно наличието на арсен и уран в отпадъка, въпреки ниските концентрации, създава риск от опасни и радиоактивни съставки във хвоста и неговата класификация като опасен отпадък тъй като и двете химични съставки и техните съединения отговарят на условия по Приложение 3 на ЗУО за свойствата, които определят отпадъците като опасни, както и от Приложение 4 Наредба 2 от 2014 относно компоненти които превръщат отпадъците в опасни.

Препоръчваме в ДОВОС-а да бъде обсъдена алтернативна технология, при която се отстраняват и неутрализират съставките с потенциал на опасни в-ва като арсена и урана което би било в съответствие с НДНТ и изискванията на европейското законодателство регламентиращо отпадъците от минна дейност.

Настояваме в заданието за обхват и съдържане на ДОВОС да задължите Възложителя да обсъди изложеното в този раздел.

III. Други забележки и препоръки

III.1. При разглеждането на алтернативите настояваме да се разгледа алтернатива по отношение на технологията на преработка на рудата която да отделя, извлича и неутрализира конфликтните елементи уран и арсен каквато би намалила значително рискът от замърсяване при производствения цикъл, депонирането на отпадъка и транспорта на концентрат.

Нулевата алтернатива е отново засегната бегло и разглеждаща само положителните страни на проекта, но тази глава е важна по смисъла на Директивата за ОВОС тъй като позволява адекватна преценка на положителните и отрицателните страни на инвестиционното предложение при качествено описание на различните алтернативни икономически дейности като източници на приходи и заетост. **Текстът за „нулева алтернатива“ следва да разгледа не само съществуващото положение, но и потенциалът за алтернативно икономическо развитие следствие на природните дадености.** Точно както Доклада за оценка на въздействието върху околната среда не оценява съществуваща дейност, а идеализирания потенциал на едно инвестиционно предложение което често се различава при практическото му приложение.

III.2. Да бъде оценен ефекта от транспорта на концентрат до „български металургични предприятия“. Оценката да включва конкретно посочване на разходите за поддръжка на пътищата в общината.

III.3. Да бъде направена подробна оценка на възможното въздействие на инвестиционното предложение върху качеството и достатъчността на водните ресурси в община Трън и конкретно в района, където е разположена територията на ИП.

III.4. Да бъде направена подробна оценка на възможното въздействие на инвестиционното предложение върху съществуващия бизнес и занятия (включително земеделие, туризъм, пчеларство и скотовъдство) на територията на община Трън.

III.5. Настояваме в хода на изготвянето на ДОВОС авторите предварително да предоставят на община Трън източниците на информация, въз основа на които се изготвя доклада – така че общината своевременно да може да посочва допълнителни източници на информация. Също така заявяваме, че сме на разположение да предоставим на авторите на ДОВОС-а информация, свързана в исканията ни, изложени в т. III.2, III.3 и III.4. по-горе.

Гр.Трън, 29.06.2017г.

С уважение:....

ЦВЕТИСЛАВА ЦВЕТКОВА
ВР.И.Д. КМЕТ НА ОБЩИНА ТРЪН

Вярно с оригинала подписан на хартия!

* Заличена информация на основание чл.2, ал.2, т.5 от ЗЗЛД.

